

KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 26-go Stycznia 1867 r.

N° 22.

Lat 46.

Dnia 14 (26) Stycznia 1867 r.

Sobota.

Rano ciepła st. 1, w połud. c. st. 2.
Wysok. wody st. 6 c.—; (Ubywa).

Przyb: dnia godz. 1 m. 4.

Jutro, Sgo Jana Chryzostoma B. M.
Pojutrze, ŚŚ. Karola W. C. i Walerego B.

— W Poniedziałek, w kościele Sgo JÓZEFA OPIEKI, rozpoczyna się Odpust Sgo FRANCISZKA SALEZEGO.

— Dokończenie Najwyżej zatwierdzonej w d. 19/31 Grudnia 1866 r., Ustawy o zarządzie interesami ubezpieczeń, oraz Najwyżej zatwierdzone w d. 19/31 Grudnia 1866 r., Etaty zarządów Gubernialnych i Powiatowych w Guberniach Królestwa Polskiego, w Ruskim texcie, wraz z Polskim przekładem, zamieszczone są w osobnym do Nru 21 Dziennika Warszawskiego Dodatku. (D. W.)

Przez Najwyższe Ukazy do Rządzącego Senatu, z d. 1 Stycznia, mianowani zostali: tymczasowy Gubernator Siedlecki, Radca Kolegjalny Gromeka pełniącym obowiązki Gubernatora Siedleckiego; p. o. Gubernatora Augustowskiego, Radca Kolegjalny Gervais, pełniącym obowiązki Gubernatora Suwałkieskiego; zostający przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Radca Stanu, Kamerjunker Dworu Cesarskiego, Baron Meyendorf, sprawującym interesą przy dworze Sasko-Wejmarskim, z zachowaniem tytułu dworskiego. (D. W.)

Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.—Na mocy art. 40 Urządzenia szczegółowego o zabezpieczeniu na życie, pod d. 4 (16) Września 1844 r., przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych wydanego, termin ostateczny do wnoszenia opłat od tychże ubezpieczeń na raty rozłożonych, upływa corocznie 1 (13) Stycznia pod rygorem ustania wszelkich ze strony Instytucji Ubezpieczeń zobowiązań. Zawieszenie czynności Kassowych w b. Kassie Głównej Ubezpieczeń, tak pod względem przyjmowania wszelkiego rodzaju wpływów, jak również dokonywania wypłat, nastąpiło w r. 1866 o 10 dni później jak zwykle, a mianowicie od d. 21 do 31 Grudnia (2 do 12 Stycznia) 1866/7 r. Jakkolwiek podaniem było o tem w swoim czasie do powszechnej wiadomości, lecz pomimo to, niektórzy z uczestników ubezpieczenia na życie, nie uściwszy przypadających od nich opłat terminowych do 21 Grudnia (2 Stycznia) 1866/7 r., to jest przed zawieszeniem czynności kassowych w b. Kassie Głównej Ubezpieczeń, do której wnoszone były po większej części składki od ubezpieczeń na życie, pozbawieni zostali możliwości uiszczenia takowych składek przed 1 (13) Stycznia 1867 r. Aby więc stowarzyszeni, znajdujący się w powyższym położeniu, jedynie z powodu zawieszenia czynności kassowych o 10 dni później jak zwykle, nie utracili praw już nabytych z posiadanego ubezpieczenia, Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przedłuża im termin do wniesienia pomienionych opłat terminowych od ubezpieczeń na życie, na dni 10, licząc od daty pierwszego ogłoszenia niniejszego obwieszczenia, z zastrzeżeniem: że ubezpieczeni, nie korzystający z takowego przedłużenia terminu, w ścisłym zastosowaniu się do wyżej powołanego artykułu 40go Urządzenia o zabezpieczeniu na życie, utracają wszelkie nabyte prawa z posiadanego ubezpieczenia, — i że obecna ulga bynajmniej nie stosuje się do tych ubezpieczonych, którzy przed zawieszeniem czynności kassowych w b. Kassie Głównej Ubezpieczeń, to jest przed dniem 21 Grudnia (2 Stycznia) 1866/7 roku utracili już swoje prawa do pozyskanego ubezpieczenia, z powodu nieakuratności w uiszczeniu poprzednich

opłat terminowych. Nadmieniam się przytem, że z powodu zwinienia z dniem 1 (13) Stycznia 1867 roku, istniejącej dotąd w Warszawie Centralnej Dyrekcji Ubezpieczeń i Głównej Kasy Ubezpieczeń przy tejszej Dyrekcji, a w skutku tego przejścia zarządu czynnościami ubezpieczeń w Królestwie Polskiem, pod kierunek Rządów Gubernialnych i Zarządów Powiatowych, oraz Magistratu miasta Warszawy, w czem do kogo należy, poborem opłat od ubezpieczeń w ogólności, zajmować się będą: na prowincji — miejscowe Kassy Skarbowe, a w Warszawie — istniejąca przy Magistracie miasta — Kassa Dochodów Skarbowych — co Komisja Rządowa podaje do powszechnej wiadomości. (Dz. W.)

Warszawski Ober-Policmajster.—Podaje do wiadomości mieszkańców, zatwierdzone przez JW. General-Feldmarszałka Hrabiego Namiestnika Królestwa, czasowe przepisy o pasportach, a mianowicie:

Art. 1. Każda bez wyjątku osoba, przybywszy zkadkolwiek do Warszawy i obrawszy sobie czy to w hotelu, czyli też w domu prywatnym, stałe lub czasowe zamieszkanie, powinna oddać swój pasport lub otrzymaną w miejsce tegoż na rogatce kartkę, właścicielowi lub rzadcy domu, ci zaś bez najmniejszej zwłoki czasu, zapisawszy osobę przybyłą do xięgi gruntuowej przyjezdnej, winni zameldować ją w Urzędzie Cyrkułowym, ustanowionym porządkiem.

Art. 2. Przy wjeździe do Warszawy, na rogatkach i kolejach, odbierać od osób przybywających, tylko pasporta zagraniczne i wydawać im w miejsce tych pasportów kartki wedle przepisanej formy; innym zaś osobom, przybywającym do Warszawy z Cesarstwa lub Królestwa, oddawać dowody ich na ręce, po uczynieniu poprzednio na takowych poświadczeń, że okazane zostały przy wjeździe.

Art. 3. Pasporta zagraniczne pozostają na składzie w wydziale pasportowym Zarządu Warszawskiego Ober-Policmajstra, wszystkie zaś inne w właściwych Urzędach Cyrkułowych.

Art. 4. Pasporta służących obojga płci i wyrobników, pozostają w Urzędach Cyrkułowych, do czasu, dopóki osoby te niezostaną zaopatrzone w książeczki służbowe lub karty wyrobne, poczem pasporta odesłają się do wydziału kontroli służb dla zachowania. W tym celu, Komisarze obowiązani dopilnować pod osobistą odpowiedzialnością, ażeby po upływie każdego 10-ciu dni, pasporta tych ludzi odesłane były do wspomnianego wydziału.

Art. 5. Pasporta terminatorów i czeladzi rzemieślniczej, Komisarze mają prawo prolongować na rok jeden, zawiadamiając o tem te urzęda, które pasport wydały.

Art. 6. Stałych tutejszych mieszkańców, powracających po czasowej nieobecności, przynieść z xięgi przyjezdnej do stałej, natychmiast po powrocie; wszystkie zaś inne osoby przynieść z xięgi przyjezdnej do niestałej, po upływie dni siedmiu.

Art. 7. Osoby uwolnione z aresztu, jako też powracające ze szpitali, w których pozostawały na kuracji, i z tego powodu odnotowane w xiegach ludności jako wyszłe z domu, obowiązane są dla dopełnienia formalności meldunkowych, złożyć zaświadczenie poprzadu, w którym znajdowały się, z wyszczególnieniem czasu, jaki w tym zakładzie przebywały.

Art. 8. Osoby odmeldowane w xiegach za zbiegłe, lub wyszłe niewiadomo gdzie, z miejsca swego pobytu, mają być po swym powrocie na nowo zameldowane i zbadane jednocześnie w Urzędzie Cyrkułowym, dla jakich powodów nie dopełniły w swoim czasie meldunku, i gdzie mianowicie przez czas swej nieobecności pozostawały, dla pociągnięcia

w miarę wykrytej winy, do ukarania podług istniejących przepisów.

Art. 10. Osobom posiadającym pasporta roczne, wydają się bilety na wolny pobyt, stosownie do instrukcji, zatwierdzonej przez Radę Administracyjną, na trzy miesiące, po upływie których, bilety te przedłużane będą na takiż termin, z wyszczególnieniem do jakiego mianowicie czasu służą. Jeżeli zaś pasport jest wydany na czas krótszy, to bilety na wolny pobyt wydawać należy po dzień w pasporcie oznaczony.

Art. 11. W razie uzyskania przedłużenia pasportu, wydaje się bilet na wolny pobyt na takiż termin.

Art. 12. Dla łatwiejszego dopilnowania przez policję wykonawczą wyjazdu osób w czasie właściwym, podług terminu w pasporcie określonego, uznano dogodnym, dla odróżnienia wydawanych takim osobom biletów na wolny pobyt, przykładać na takich u góry po prawej stronie stempla, pieczętki czerwone z napisem „wremennyj”, wyłączają się od tego karty pobytu z terminem trzech-miesięcznym, wydawane tutejszym niestałym mieszkańcom, oczekującym przysiedlenia.

Art. 13. Kontrolerowie po części pasportowej, rewirowi naczelnicy i każdy w ogóle ze składu policji, którego to dotyczy, winni baczenie pilnować wyjazdu, w czasie właściwym tych osób, które posiadają bilety na wolny pobyt z czerwoną pieczętką.

Art. 14. Wyrobnicy i służący obojej płci, używani do zwyczajnych domowych posług, a urodzeni w Królestwie Polskiem, przybywszy do Warszawy za pasportami, do czasu niezmiennienia rodzaju zajęcia, uwalniają się od osobistego wyjednywania prolongacji pasportów z miejsca stałego swego pobytu, a obowiązek dopełnienia tego włożony jest na miejscową władzę policyjną; upłynione zaś w terminie pasporta, wydział kontroli sług, mocen jest prolongować na rok lub mniej, wedle swego uznania, komunikując jednocześnie o tem tej władzy, która wydała pasport.

Art. 15. Mieszkańcy Cesarstwa i cudzoziemcy, którym pasporta wyexpirowały, powinni sami starać się o prolongację pasportów: pierwsi za pośrednictwem miejscowych swych władz, które wydały im pasporta, a ostatni za pośrednictwem Konsulów swego rządu w Warszawie; ci zaś, którzy Konsula swego tu nie mają, powinni prosić o pasport Rząd swego kraju.

Art. 16. Tutejszy stały mieszkaniec, pragnący wyjechać za granicę, powinien uzyskać kwalifikację pasportową od Komisarza Cyrkułu właściwego i takową przedstawić przy prośbie, do zatwierdzenia Ober-Policmajstrowi.

Art. 17. Stali tutejsi mieszkańcy, pragnący wyjechać do Rossji, niewyłączając obudwóch stolic, powinni uzyskać od Komisarza właściwego Cyrkułu kwalifikację pasportową i takową przedstawić przy prośbie Ober-Policmajstrowi.

Art. 18. Porządek wydawania pasportów mieszkańcom Królestwa, pozostaje takiż sam jak poprzednio, to jest wydawać się takowe będą w wydziale pasportowym Zarządu Ober-Policmajstra.

Art. 19. Tutejszym stałym mieszkańcom, zostającym pod dozorem policji, pasporta wewnątrz kraju wydają się tymże samym porządkiem jak innym mieszkańcom, z tą tylko różnicą, że w pasporcie zamieszcza się uwaga o zostawianiu tej osoby pod dozorem policyjnym.

Art. 20. Osobom w wieku popisowym będącym, tutejszym stałym mieszkańcom, wydają się pasporta na wyjazd wewnątrz kraju, także z Zarządu Ober-Policmajstra, lecz nie wpraw, jak po uzyskaniu opinji z Warszawskiego Urzędu Rekruckiego. Z pod tego przepisu wyłączają się ci, którzy przedstawiają dowód uwalniający ich od zaciągu wojskowego, albo bilet wykupu, i o tem winna być uczyniona wzmianka w pasporcie, dla wiadomości tej władzy, pod zarządem której osoba otrzymująca pasport mieszkać będzie.

Art. 21. Zamiast istniejącego obecnie przepisu co do wydawania stałym mieszkańcom m. Warszawy pasportów na sześć miesięcy, wydawać pasporta na jeden rok, z tym jednak koniecznym warunkiem, aby przedstawiane były poświadczenia Magistratu o uiszczeniu podatków i nieistnieniu przeszkód do wydania pasportu.

Art. 22. Według dotychczasowych przepisów na pasporta, wzy do wyjazdu służą na godzin 24, odtąd zaś wizy te nie będą traciły swej mocy w ciągu 48 godzin.

Art. 23. W zamian istniejącego dotąd porządku wizowania otwartych listów na dwa miesiące, upoważnić Komisarzy Cyrkułowych, do wizowania takich listów na czas w tychże wyrażony.

Art. 24. Pasporta wydawane przez władze kraju tutejszego, płynącym rzeką Wisłą, bez zatrzymywania się w Warszawie, mogą być wizowane na dalszą podróż przez Rewizorów szalup Kanonierskich.

Art. 25. Przedłużony termin do sprolongowania wyexpirowanych pasportów dla nietutejszych mieszkańców, a mianowicie: dla mieszkańców Królestwa jeden miesiąc, a dla mieszkańców Cesarstwa dwa miesiące; prawo udzielania pozwoleń pozostawia Policmajstrom m. Warszawy, każdemu w swym oddziale.

Art. 26. Osobom niższego stanu, przybywającym do Warszawy z Cesarstwa, za pasportami plakatnemi wydanemi do różnych miast i wsi Cesarstwa Russkiego, dozwala się przebywać w Warszawie i podróżować po kraju tutejszym, do czasu expiracji terminu tego pasportu.

Art. 27. Dymisjonowanym oficerom i urzędnikom, dozwolili mieszkać w Warszawie i odbywać podróże wewnątrz kraju na mocy dymisji lub atestatów, z zachowaniem jednakże formalności policyjnych; jeżeli zaś ci oficerowie lub urzędnicy takich dowodów nie posiadają, to powinni stosować się do ogólnych przepisów pasportowych, na równi z tutejszymi mieszkańcami. — Warszawa, dnia 12 (24) Stycznia 1867 roku. — Orszaku JEHO CESARSKO-KRÓLEWSKIEGO MOŚCI, Jenerał-Major, *Własow.* (Gaz. Pol.).

— Przyjechali do Warszawy: Jenerał-Adjutant J. C. M., Baron *Korff*, i Jenerał-Major Baron *Raden*, z Petrkowa; Jenerał *Fejhtner*, z Brześcia Litewskiego; Radca Tajny von der *Flitt*, z Petersburga; wyjechał zaś: Gubernator Cywilny Gubernji Płockiej, Pułkownik, Baron *Wrangel*, do Płocka.

— Dnia 28 b. m., t. j. w Poniedziałek, w kościele parafjalnym Przemienienia Pańskiego, przy ulicy Miodowej, o godz. 10tej z rana, za duszę ś. p. Karola *Kobyłańskiego*, w smutną rocznicę imienia tego nieodżałowanego i najgodniejszego Męża i Obywatela, odbędzie się Wotywa żałobna przed Wielkim Ołtarzem, i Msze Święte przy innych Ołtarzach, na które wieczną boleścią przejęta Żona, Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych zaprasza. Po ukończeniu Nabożeństwa, w Powązkach będzie pobłogosławienie grobu. (652.)

— Dnia 25go b. m., zasnął w BOGU, opatrzony ŚŚ. SAKRAMENTAMI, przeżywszy lat 36, ś. p. Henryk *Bodurkiewicz*, b. wojskowy. Pozostała Familja w głębokim żalu, zaprasza Przyjaciół i Znajomych na wyprowadzenie zwłok, z kościoła parafjalnego PANNY MARJI, na Nowem-Mieście, jutro, o godzinie 10 i pół z rana, na cmentarz Powązkowski, odbyć się mające (807.)

— Wczoraj, zwłoki powszechnie szanowanego ś. p. Józefa *Zella*, byłego kupca, ostatecznie obywatela ziemskiego, o którego zgonie donosiliśmy, od rana wystawione były na katafalku w kościele Parafjalnym PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO, w którym ciągle odbywały się Msze Święte, przy wszystkich ołtarzach, za spokój duszy zmarłego. O godzinie 11ej, Mszę wielką celebrował JX. Więckowski, w czasie której, Artyści opery wykonalili „Requiem“ Stefaniego, „Modlitwę“ Adama, którą odpiewał Pan Cieślewski; „Ave Marja“ Troszla, oraz „Salve Regina“ i Marsz „Nideckiego“.

Mury świątyni nie mogły objąć tłumu uczestniczących, w oddaniu ostatniej chrześcijańskiej posługi zaczęmu człowiekowi, a tłum ten, oprócz Rodziny, składali Przyjaciele, których tyle liczyłś. p. Józef, i cały stan kupiecki, któremu niegdyś jako Starszy Zgromadzenia przewodniczył. O godzinie 12ej, nastąpiła exportacja na cmentarz Powązkowski. Przewodniczył jej JX. Grzybowski, a towarzyszyli wszyscy obecni w Kościele.

— W „Przeglądzie Katolickim“ czytamy zajmujący opis uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego pod Kościół Parafjalny w Starej Wsi, Pow. Węgrowskim, dobrach JJOO. Sergjusza i Marji z Hr. Jezierzkich Xiążąt Golicynów, który w streszczeniu podajemy. W dniu 6 Maja r. z., zgorzał do szczeru tameczny Kościół, a staraniem właścicieli ze składek parafjan, w których główny udział sama JO. Xiężna przyjąć raczyła, podług planów Professora Podczaszynskiego, stanąć ma nowy Kościół murowany z trzema nawami i wieżą przy boku. Poświęcenia tego dopełnił w Niedzielę Różańcową (d. 7 Października) r. z. JX. Kan: Jemielitty, Proboszcz Węgrowski i Starowiejski, z delegacji JExe: X. Biskupa Podlaskiego, w asystencji Duchowieństwa, przy licznie zebnanu pobożnych. Po dopełnionych modłach i po położeniu kamienia węgielnego przez celebrującego, pierwsze cegły wmurowali: Xiężna Dziedziczka, Xiężniczka, Marja Jej Córka, Prezes dozoru Kościelnego Hr. Stanisław Lubieński, JJWW. Konstantowie Cieleccy z Papiłna i następnie przedniejsi z Parafjan; pieśni religijne zakończyły tę uroczystość, a następnego dnia rozpoczęto roboty, które zima przerwała. Mury wszakże wystają już z fundamentów. Opis pamiątkowy tego obchodu przygotowują się na pergaminie i w dwóch puszkach: szklanej i metalowej, wmurowany zostanie.

— Nr 3ci „Tygodnika Lekarskiego“, wychodzącego pod redakcją główną Dra Nathansona, wyszedł z druku i zawiera: Od redakcji (c. d.); Hertz'a o działaniu kwasu arsenowego na organizm; wyciągi z pism zagranicznych: Rozmaitości; Posiedzenie 27 oddziału anatomii, fizjologii i nauk przyrodniczych Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego; spostrzeżenia statystyczne i meteorologiczne.

— Wczoraj ujrzeliśmy na scenie Teatru Rozmaitości nową komedię, a raczej krotochwilę, ze śpiewkami w dwóch aktach, Pana Edwarda Lubowskiego „Żony uczonych“. Nowa komedia oryginalna jest tak rzadkiem u nas zjawiskiem, że czujemy się w obowiązku podać choć krótką treść wczoraj przedstawionej krotochwili. W miasteczku Galicyjskiem Kołomyi, chirurg miejski (P. Chomiński) i Aptekarz (P. Damsse), marzą jak zostać wielkimi, i chcą się koniecznie wślawić jakim wynalazkiem. Chirurg zamierza leczyć magnetyzmem, Aptekarz dystyluje jakiś syrop cudowny; ale chcąc zbawić ludzkość, obydwa zapominają, że mają młode i ładne żony, (Panny Urbanowicz i Szczebrowska), które się same nudzą i narzekają, że są opuszczone, tem bardziej, że uczone chirurga ośmiela się twierdzić, że żona jest niepotrzebnym meblem w domu. Sroksane żony uczonych, wzywają pomocy Opatrzności, i ta im się zjawia w po-

staci ich kuzynka, Rotmistrza Huzarów (P. Tatarkiewicz); różne podaje on im rady, a w końcu przebiera Panie za huzarów, uczy śpiewać piosnki, maszerować, robić pałaszem. Mężowie oburzeni przemianą żon w huzarów, śpieszą po ratunek do Sędziego (P. Panczykowski); a gdy z nim i jego protokulistą (P. Adler) przybywają, Sędziego, Rotmistrza, żony uczonych porywają, i szaloną z niemi wyskakują Polkę. Sędzia nareszcie wyzwolony z objęć huzara, zabiera się do protokołu, kiedy Rotmistrz oświadcza Chirurgowi i Aptekarzowi, że jako kuzyn ich żon, chciał ich tylko nastraszyć i zwrócić na drogę miłego obowiązku. Mężowie obiecują poprawę, żony wyrzekają się huzarstwa, i na tem kończy się ta komedia, pełna życia i wesołości. Pusty śmiech, wesoła piosnka, dzwonią w niej w takt z brzękiem kieliszków i ostróg, oraz szczekiem pałaszy, a wśród tej wrzawy, troski uczonych mężów humorystycznie odbijają. Na ostatnim planie są tu jeszcze zaloty huzara-luzaka (P. Grzywiński) do Nastusi, pokojówki, (Pani Borkowska), która ślicznie wygląda w stroju używanym w Kołomyi, zrobionym podług rysunku P. Kossaka. — Młode artystki jeszcze się nie dość oswoiły z ładnym strojem i rolą huzarów, ale późniejsze przedstawienia z większem pewno pójdą życiem, bo pierwsze jest zawsze niejako ostatnią próbą. Publiczność wszakże oklaskami często objawiała swoje zadowolenie. Muzykę do piosnek napisał P. Kratzer, i wiele w niej prawdziwie ładnych mieści się melodji. Małą rolę kwatermistrza odegrał P. Szober.

— Przy zarządzie telegrafu kolei żelaznej Warszawskiej i Bydgoskiej, istnieją warsztaty wyłącznie dla robót telegraficznych przeznaczone. Szczupłych rozmiarów ten zakład, tudzież cały nadzór i kierunek linii telegraficznych obu wspomnianych dróg żelaz., zostaje pod kierunkiem Inspektora P. Stan: Prauss, Krakowianina, który obecnie podjął budowę linii telegraficznej na drodze żelaznej Warszawsko-Terespolskiej. P. Prauss, jako wykształcony i zamiłowany w swoim zawodzie technik, zbudował w tych czasach w rzeczonem zakładzie dwa aparaty systemu Morsa, jakie dotąd tylko Berlińska fabryka Simensa i Halske, dostarczała. Pierwsze to tego rodzaju przyrządy wyrobiono u nas, co tem większą twórcy ich przynosi zasługę, że w dokładności wykończeniu, zewnętrznym smaku i działalności, aparaty te w niczem zagranicznym nie ustępują. Początkowe te, a tak pomyslnie na tej drodze usiłowania, dają nadzieję, że P. Prauss, rozwinię z czasem nową gałęź przemysłu krajowego.

(A.n.) Nikt nie zaprzeczy, że najwznioślejszą z cnót chrześcijańskich jest pokora. Prawda to niezbita, ale nie wówczas, gdy ta niby pokora, służy za parawanik do uporu, albo gdy się zmienia w pretensjonalność. Dla nauki niektórych duszyerek, mających pretensję do doskonałości chrześcijańskiej, niech mi wolno będzie przytoczyć posłyszana w tych dniach uwagę Ojca, którego słuszne rady i perswazje, rozbiły się o niuńkowatość córki, młodej i ładnej wdówki: „Powiedz, moje dziecko, że masz poczucie pokory chrześcijańskiej; zaiste niespodziewałem się tyle pychy znaleźć w tobie!“ — S.

— W Lublinie dnia 6 (18) b. m. miał miejsce świetny bal u Gubernatora JW. Jenerał-Majora *Buckowski*.

— W dalszym ciągu szeregu wykładów publicznych na korzyść niezamożnych studentów Szkoły Głównej, odbyła się wczoraj w auli tejże Szkoły pierwsza prelekcją Profesora *Dudrewicza* „O pokarmach.“ Treścią wykładu Szanownego Profesora, było wykazanie istoty odżywiania się ciał organicznych, na czem ono polega i różnica tego odżywiania u roślin i zwierząt. Rzecz ta poprzedzoną została wstępem, w którym Professor rozwinął w krótkości dzieje tej walki człowieka z przyrodą, która prowadzi go do poznania i następnie opanowania świata zewnętrznego, bo człowiek chce i może zostać w końcu panem i królem przyrody. Pobudką zaś tej walki nieustannej jest nieugaszona żądza poznania wszystkiego, co nas otacza, pragnienie wiedzy. Słaby był jednak postęp nauk przyrodzonych do XVIIgo wieku. Od tego dopiero czasu, a szczególnie od nieśmiertelnych odkryć *Priestleya*, *Lavoisiera*, *Keplera*, *Newtona*, poczyna się znakomita dla nauk tych era. Prace nieśmiertelnego *Lavoisiera*, ustaliły nieskończonej doniosłości dogmat, że żaden atom materji nie ginie i zginąć nie może; że w naturze nie ma zmiany istoty, a tylko zmiana formy. Wykazawszy ważność tego dogmatu, Szanowny Prelegent zajął się rozbiorem kwestji: co to jest życie? Nie zgadzając się ze zdaniem *nadnaturalistów*, utrzymujących, że ciało jest narzędziem ducha; że ciało jest zegarkiem, a duch zegarmistrzem; ani też ze zdaniem *materiałistów*, zaprzeczających istnieniu ducha i uważających czynności umysłowe i duchowe za ruch materji, mianowicie mózgowę; Professor uznał za konieczne przyjęcie w zwierzętach i człowieku duszy, której jednak związek z ciałem, — związek wrażeń, pobudzających nerwy z wyobraźniami, myślami i uczuciami, nie jest nam dotąd zupełnie wiadomy. W bardzo zajmujący i przystępny sposób Prelegent opisał nieustanny ruch i obrót kołowy materji, wykazał różnicę między ciałami organicznymi, czyli żyjącymi, a nieorganicznymi, — polegającą na bezustannym ruchu w ciałach ożywionych, na ciągłej w nich wymianie materji, i gdy przeciwnie ciała nieorganiczne są tylko zlepkiem materji, nie przedstawiającym żadnego ruchu, żadnych organów, i żadnej przez to wymiany materji. Przystępując do istoty samej przedmiotu traktowanego, opisał życie rośliny, która bierze pożywienie z otaczającego ją powietrza i ziemi, do której stale jest przytwierdzona; pokarm rośliny jest często tylko mineralny; całe jej pożywienie składa się z kwasu węglanego, znajdującego się w powietrzu, pary wodnej, amoniaku i soli nieorganicznych, rozpuszczonych w wodzie. Te materje roślina przerabia na związki coraz bardziej złożone, a najwyższym wyrazem tej ciągłej syntezy są ciała białkowe. U zwierząt przeciwnie proces żywienia polega na ciągłej analizie; zwierzę ułnienia wszystkie pokarmy i zamienia je na ostateczne produktu spalania, mianowicie kwas węglany i wodę. Bliższy rozbiór kwestji, odżywianie się zwierząt, Prelegent zostawił do następnej prelekcji.

— Przypominamy, że jutro, w Niedzielę, o godzinie tej z południa, w Auli Szkoły Głównej, odbędzie

się prelekcja publiczna, Prof. *Lewestama*, traktująca w dalszym ciągu „o najnowszej Literaturze Polskiej,“ a mianowicie o *Goszczyńskim* i *Mickiewiczu*.

— *P. Przyborowski*, Naczelnny Bibliotekarz w Bibliotece Głównej, zbiera obecnie wszystkie pisma periodyczne jakie od najdawniejszych czasów w Polsce wychodziły.

— Księgarnia *E. Wende i Spółka*, otrzymała na skład główny dzieło: Doktora *Henryka Strube*, Profesora Filozofji, *O istnieniu duszy i jej udziale w chorobach umysłowych*. Dwie rozprawy czytane na posiedzeniach Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. Warszawa, 1867 r., in 8vo, stronic XII i 112; cena kop: 75.

— Codzień czytamy wiadomości w Niemieckich Gazetach o endownych skutkach ekstraktu słodowego, wyrobu *Hoffa* w Berlinie i podziękowania, opatrzone podpisami wielu osób. Obecnie ekstrakt ten sprowadzony już został do Warszawy, i składy tak ekstraktu, jakoteż innych wyrobów *P. Hoffa*, w kilku miejscach urządzone, jak o tem czytaliśmy doniesienia. Podając tę wiadomość nie możemy także przemilczeć, że posiadamy krajowy wyrób tego rodzaju, mianowicie ekstrakt słodowy z fabryki *P. Osterloff*a pod *Grochowem*; a jakkolwiek ekstrakt ten przez kilku lekarzy jest zalecany i przez wiele osób używany z powodzeniem w cierpieniach organów trawienia i oddychania, przywraca apetyt, siły, nadaje czerstwość i zdrowie, dotąd wszakże w poważnych pismach lekarskich naszych nie spotykamy żadnej o nim wzmianki. Środek ten jednak istotnie na uznanie ogółu zasługuje; z kilku bowiem przypadków nabraliśmy przekonania o jego skuteczności; zaleca on się jeszcze i tem, że smak jego wcale jest przyjemny, podobny zupełnie do porturu lekkiego nieco osłodzonego. Skład jego znajduje się w handlu *PP. Sowińskiego i Szulca* (dawniej *Koelichena*).

— Odebraną tu została drogą telegraficzną wiadomość z Moskwy o wystąpieniu tamże Artystki naszego Baletu *Panny Kowalskiej*, w *pas de deux*. Artystka przyjęta była z uznaniem jej talentu.

— Po otwarciu przed niedawnym czasem kolei żelaznej z Madrytu do *Badajoz*, istnieje na teraz jedna ciągła linja drogi szynowej z *Nizno-Nowo-Grodu*, tego wielkiego targowiska w Cesarstwie Rossyjskiem, do *Oporto* w Portugalji. Długość tej linji wynosi 878 mil. Można ją przebyć w 8 i pół dniach, co jadąc powozem klasy 2ej kosztuje rs. 160.

— Uwaga nasza co do sopli spadających z dachów przy obecnej odwilży, umieszczona w onegdajszym *Kurjerze*, znalazła widać uznanie. W wielu miejscach z powodu tego pozagradzano tymczasowo przejścia, aby uchronić przechodzących od mogących się zdarzyć wypadków.

— *Jan Zurkowski*, b. Artysta baletu, mieszka przy rogu ulic *Freta-szerokiej* i *Podwale*, obok kościoła *Sgo DUCHA*, pod *Nrem 167*, na drugim piętrze; wchód przez ganek. W temże mieszkaniu, jako też po *Pensjach* i w domach prywatnych, udziela lekcje tańców. (16,384.)

— Jeden z Członków, delegowany od Towarzystwa Dobroczyńności, w tych dniach odebrał z Redakcji „*Kurjera Warszawskiego*“, ze składek w tejże Reda-

koji składanych, Rsr. dwieście sześćdziesiąt siedm kopiejek sześćdziesiąt pięć, na rzecz Towarzystwa Dobroczynności.

— Wczoraj zmarł Bonawentura *Chlebowski*, Eme-ryt, b. Urzędnik Górnicztwa; pozostałe Dzieci, zapraszają Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok, z kościoła parafjalnego NARODZENIA N. MARJI PAN-
NY, na Lesznie, na cmentarz Powązkowski, jutro, o godzinie 4tej po południu, odbyć się mająca (699.)

— Niektóre dzienniki zagraniczne donoszą, iż na wakujące obecnie miejsce Członka Akademii Lekarskiej w Paryżu (Oddziału Położniczego), obraną zapewne zostanie naczelna akuszerka zakładu Maternité, gdyż pomiędzy tamecznemi akuszerkami, niefiguruje żadne nazwisko, któreby przedstawiło wyższą na to kwalifikację, a Ustawa Akademii nie zabrania takiego wyboru.

Wiadomości Zagraniczne.

AMERYKA. *Nowy-York, 9go Stycznia.* — Izba Reprezentantów przyjęła oskarżenie, wymierzone przeciw Prezydentowi. Obwiniony on jest, o nadużycie prawa veto, oraz prawa mianowania urzędników i łaski, o niesumienne rozporządzenie własnością Państwa i mieszanie się do wyborów. — Obie Izby przyjęły bil, mocą którego, mimo veto Prezydenta, Murzyły bil, mocą którego, mimo veto Prezydenta, Murzyły bil, mocą którego, mimo veto Prezydenta, Murzyły nom z okręgu Kolumbji udzielone jest prawo głosowania. (Szl. Ztg)

ANGLJA. *London, 21go Stycznia.* — Rząd Angielski, jak donosi „Army and Navy Gaz.“ ma myśl znacznego powiększenia floty. Na nadchodzących posiedzeniach, Ministrowie mają zażądać od Parlamentu udzielenia potrzebnych funduszy, na zbudowanie ośmiu okrętów pancernych, dwudziestu okrętów wojennych i dwudziestu kanonjerek. — Komitet wsparcia biednych wychodźców Kandjoekich zebrał do przeszłej Soboty 7,050 f. st., z których już 5,100 f. st. w trzech ratach przesłano odpowiedniemu komitetowi w Atenach. — Publiczność Angielska zajęta jest w tej chwili dość osobliwym, następującym wypadkiem. W roku zeszłym jeszcze, umarł Sir Alfred Tichborne, Baronet, na którym, jak powszechnie mniemano, gasła ta starożytna rodzina. Tymczasem, przed kilku dniami, zjawił się nagle dziedzic, starszy brat zmarłego, którego miano za zginionego przy rozbięciu okrętu w 1854 r., i został poznany przez dzierżawców i sąsiadów. Przybył on wprost z miejscowości Wagga Wagga w Australji, dokąd dostał się po cudownem ocaleniu z rozbięcia, i gdzie jako rzeźnik, pod przybranem nazwiskiem de Castro, szukał sposobu do życia. O zgonie ojca dowiedział się w rok z gazet, lecz postanowił pozostać w ukryciu, aby nie odbierać młodszemu bratu tytułów i własności. Dopiero po śmierci tego ostatniego, objawił swe nazwisko i wrócił do Anglii, jako Sir Roger Charles Tichborne, Baronet z Tichborne-Park, pod Alresford w Hampshire. — Podobny wypadek miał miejsce przed trzema laty w Irlandji, gdzie prosty żołnierz został spadkobiercą, mianych za wygasłe tytułów i dóbr pewnego Para Irlandzkiego. — Wypadek też nie-szczęśliwy w Regents-Parku, jest ciągle przedmiotem rozmów w Londynie. Naoczni świadkowie opowiada-

ją, iż trudno sobie wyobrazić okropniejszej sceny nad tę, jaka miała miejsce w chwili załamania się lodu na stawie, pod ślizgającymi się łyżwiarzami. Do 200 ludzi walczyło od razu ze śmiercią, wzywając rozpacznym krzykiem pomocy, której natychmiast udzielić im nie mogli zebrani nad brzegiem widzowie, żony ich, siostry, matki i córki. Wczoraj jeszcze odszukiwano ciała zatonionych, których liczba zdaje się do 50 dochodzić. — Królowa ofiarowała 200 f. st. na wsparcie biednych, których liczba przy panujących obecnie mrozach, coraz wzrasta. — Nigdzie może grunt nie doszedł do takiej ceny jak w City Londyńskim. Plac do budowy, położony przy Cornhill, sprzedany został po 133 talary za stopę kwadratową. W r. 1566 kupiony był po 15 sr. gr. za stopę. (Szl. Ztg)

FRANCJA. *Paryż, 21-go Stycznia.* — Rozchodzi się tu pogłoska, że nowomianowany Gabinet jest tylko tymczasowym, ale nie wytrzymuje ona żadnej krytyki. Widocznem jest tylko, iż Gabinet ów ma poruczone, przygotować projekta do praw, i bronić ich przed Ciałem Prawodawczem; istnienie zatem jego związane być musi z trwaniem posiedzeń, które niezawodnie będą dość długie. — Przypisują tu P. Rouher wielkie projekta, a między innymi także słynny projekt pożyczki miliarda franków, na roboty publiczne, o którym już tyle głośzono. — Powszechnie panuje przekonanie, że Mgr. Lavigerie, Arcybiskup Algieru, podniesiony zostanie do godności Senatora. — Przypisują P. Thiers wyrazy następujące: „To co się teraz robi, jest komedją, ale my z tego uczynimy rzeczywistość.“ — P. Guizot przybył do Paryża. — Przywieziono tu także zwłoki P. Cousin. Jako kandydatów do wakującego po nim krzesła akademickiego, wymieniają Xdza Gratry i P. Caro. — Xiążę i Xiężna Montpensier, czynią już podobno przygotowania do opuszczenia Hiszpanji, i przeniesienia się na mieszkanie do Anglii. — Z Meksyku donoszą, że Juares przeniósł swój pobyt do Durango. Podobno Jenerał Mejia został pobity pod Potosi. Kilku z Jenerałów republikańskich przyłączyło się do Ortegi. Wojska republikańskie zajmujące Mazassan, dopuszczają się tam wielkich okrucieństw. — Odwołują wiadomość o ukaraniu śmiercią Eskobedo. — Poseł Francuzki, Jenerał Castelnau zachorował. (Nordd. All. Ztg.)

HISZPANJA. — Środki przedsięwzięte przez Rząd Hiszpański, względem jego przeciwników, w interesie spokojności kraju, mają być podobno rozciągnięte i na członków rodziny Królewskiej. Telegram z Madrytu, datowany 19-go b. m., donosi, że Xiążę Montpensier i jego rodzina, wkrótce mają być wydalenii z Hiszpanji, a to z powodu, iż Xiążę (należący do familji Orleańskiej), objawić miał sympatje opozycyjne, niezgodne z jego stanowiskiem. Z drugiej strony znowu, Marszałek Narvaez dąży do pojednania się ze swymi przeciwnikami, gdyż zapewnił członkom Korteżów, zbiegłym do Francji, bezkarność w razie dobrowolnego powrotu. — W obecnej chwili, zgromadzeni są w Madrycie Gubernatorowie wszystkich prowincji, zapewne dla powzięcia instrukcyi, co do postępowania podczas zbliżających się wyborów. — Zapewniają, iż Królowa Krystyna pisała do swej córki list, w którym nagania zupełnie politykę Narvaeza. (Ind. Bel.)

TURCJA. — Układ zawarty pomiędzy Francją i Rossją, co do odbudowania wielkiej kopuły Grobu Świętego w Jeruzolimie, został zatwierdzony przez Rząd Turecki. Do „Monitora“ Francuzkiego piszą z Konstantynopola, że Sułtan, chcąc także okazać swą władzę jako zwierzchnik kilku milionów poddanych chrześcijańskich, zamierza uczestniczyć w kosztach budowy, a nawet już polecił Gubernatorowi Jeruzolimy, aby popierał wszelkimi sposobami roboty, dostawiał w Jaffy do Jeruzolimy przybyły z zagranicy materiał, i starał się w kraju o potrzebne kamienie. Dalej Porta wydała rozkaz, iżby niektóre budowle, należące do sąsiedniego meczetu, a pokrywające część tarasów, wznoszących się nad Grobem Świętym, zostały zwalone, w celu odsłonięcia wielkiej kopuły. Kopuła Grobu Świętego rzeczywiście tak zniszczała, że modlący się pielgrzymi bywali nieraz ranieni spadającymi kamieniami. Obecnie, wewnątrz ma być urządzony rodzaj dachu, po nad którym roboty budowlane będą wykonywane, nie przeszkadzając odprawianiu nabożeństwa. (Schl. Ztg.)

WŁOCHY. *Florencja, 22 Sycznia.* — „Italie“ pisze, że ponieważ układy religijne w Rzymie, zostały skończone, obecnie zajmują się uregulowaniem stosunków, mających istnieć między Państwem Papieżkiem a Włochami, co do pasportów, transito i komór. — Komissja procesu Persana, jutro przedstawi swój raport. Najwyższy Sąd rozstrzygnie następnie, czy zebrane dowody są dostateczne do sądzenia. — Z Florencji donoszą ponownie o załatwieniu nieporozumień Włosko-Tureckich, z powodu parostatku „Principe Tommaso“. Porta przyjmuje zasadę wynagrodzenia szkód, którego wysokość określi wybrany sędzia polubowny. — Dotychczasowy Sekretarz Generalny w Florenckim Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Cerutti, udaje się jako Poseł do Bernu; miejsce jego zaś zajmuje Członek Parlamentu, Guerrieri-Gonzaga. (Ind. Belge.)

— ROZMAITOŚCI. — Dziewięć dziesiątych ludzi, pijących herbatę, nie wie pewnie ani jak się ona uprawia, ani jak się przygotowuje do handlu. Dokładna więc o tem wiadomość powinna być dla nich pożądana. — Ojczyznę herbaty są Chiny, i wszelkie dotąd próby zasadzania i uprawiania jej gdzieindziej, nie wydały pomyślnych skutków. W Chinach zaś jest ona jedną z najkonieczniejszych potrzeb życia wszystkich bez wyjątku mieszkańców, od Cesarza do najuboższego żebraka; w miastach, wsiach, domach i pod gołębem niebem; na ulicach wstraganach, i na publicznych drogach w szałasach, piją ją i sprzedają o każdej porze dnia i nocy. Przyrządzają ją w ten sam sposób, jak u nas, ale piją bez wszelkich przydatków, jak cukier, śmietanka, rum i t. p. Jest przysłówie o ludziach, i bardzo sprawiedliwe, że nikt nie jest prorokiem w swoim kraju, ale z płodami natury dzieje się wcale przeciwnie. Tam właśnie, gdzie je Opatrzność stworzyła, tam one są cenione i używane najbardziej. To też, jak n. p. kawie na Wschodzie, tak w Chinach herbatę przypisują cudowny, Boski początek. Legenda o tem jest następująca. Indyjski kapłan Budhy, nazwiskiem Darmia, przybył do Chin głosić swą wiarę. Dla otrzymania skutku prac swoich, uczynił ślub

bezsenności, aby się mógł modlić bez przerwy we dnie i w nocy. Ale słabość ciała przemogła; zdarzyło się, że zasnął i przespał noc całą. Za pokutę więc oberznął sam sobie powieki i rzucił je na ziemię. Alić, o cudol! krwawe kawałki skóry zamieniły się w zielone liście, i wyrosły w krzew dotąd nieznan. Dórma znalazł w nich środek pokonania senności.

Krzew herbaty jest bardzo wdzięczny na oko i dochodzi od 20 do 30 stóp wysokości. Zielone błyszczące liście mają podobieństwo do mirtowemi; kwiat wonny, z barwy i kształtu podobny jest do róż polnych, lub kamelji; ale te tylko krzewy dopuszczają się do kwitnienia, z których ma się zbierać nasienie. W czwartym dopiero roku po zasadzeniu, krzew zaczyna dostarczać zdatnych do użycia liści; co siedem lat zaś trzeba wycinać gałęzie grubsze, na których liście stają się twarde i rzadkie, aby ułatwić wzrost i krzewienie się nowych odrosli. Po 30tu lub 40tu latach krzew jest już całkiem nieużyteczny, i musi być zastąpiony przez nowy, który się wyprowadza z nasienia. — Zbiór liści odbywa się trzy razy do roku. W Lutym i Marcu, kiedy liście, zaledwo rozwinięte, są najdelikatniejsze, zbiera się je tylko na tak zwaną, „Cesarską herbatę“, to jest, dla samego Cesarza, lub dla najbogatszych Mandarynów. Liście tego rodzaju nigdy wcale nie wchodzi do handlu. Zbiór drugi odbywa się w Kwietniu, i tu następuje staranne gatunkowanie liści, podług wielkości i delikatności. W Maju nakoniec i w Czerwcu zbierają się liście już dojrzałe, które stanowią główny przedmiot handlu; od domieszania zaś do nich mniej lub więcej liści drugiego zbioru, gatunek, dobroć i drogość herbaty zależy. To, co mylnie nazywają kwiatem w herbatcie, są to właśnie owe liście drugiego zbioru; kwiat sam albowiem zgoła się nie używa. — Zbiór herbaty jest tem w Chinach, czem żniwa lub winobrania gdzieindziej; a nawet z większemi od nich odbywa się ceremonjami. Pałacy opium, albo żujący betel, nie są wcale doń przypuszczeni, aby tchem swoim nie psuli zapachu herbaty; czystość też rąk i ciała w ogólności jest ściśle przestrzegana. Do zbioru liści na herbatę Cesarzką, używają się sami tylko młodzi chłopcy i dziecięta, którzy codziennie przytem muszą się kapać i wstrzymać się od pokarmów mięsnych. Suszenie i zwijanie liści stanowi drugą, niemniej ważną część przygotowywania herbaty do użycia i handlu. Od sposobu ich wykonywania, zależy podział herbaty na *zieloną* i *czarną*, chociaż ostatnia tem się jeszcze różni od pierwszej, iż liście jej zrywają się z częstką łodygi. Herbata czarna suszy się pospolicie na słońcu, w wielkich, otwartych koszach bambusowych, w których się rękami przewraca; podczas gdy suszenie zielonej, odbywa się na mocnym ogniu, w mosiężnych płaskich, umyślnie na ten cel przeznaczonych naczyniach. Po rozgrzaniu w nich liści do najwyższego stopnia, wysypują się one na ogromne długie stoły, z gładkich bambusowych desek, lub z blach metalowych zrobione, przy których po obu stronach siedzą, cy rzędem robotnicy, wyciskają je naprzód w rękach z wilgoci, a potem dłońmi wałkują niejako na stołach. Process ten ogrzewania i zwijania powtarza się dopóty, aż liście dojdą do tego stopnia suchości i zwijnięcia, w jakim je zwykle widzimy. Wyciskanie i zwi-

janie gorących liści, przy oddychaniu ich parą, jest najprzykrzejszą częścią roboty około nich. Po upływie kilku miesięcy, herbata zielona suszy się jeszcze przed pakowaniem do handlu, i natenczas rozmieszywa się do niej pewna drobna ilość indigo i siarczanu wapna, dla nadania jej piękniejszego koloru. Do czarnej też herbaty niekiedy, dla nadania jej mocniejszego zapachu, wkładają się gałązki różnych wonnych krzewów i kwiatów, które się po niej jakim czasie wyjmują. Przygotowana w ten sposób herbata, pakuje się mocno, udeptywając nogami, w skrzynki lub worki płócienne; lepsze zaś gatunki w pudła z blachy lub ołowiu, dla utrzymania aromatu. Mimo jednak hermetycznego zamknięcia, przewóz herbaty przez morze ujmuje jej nieco dobroci, i stąd herbata przewożona karawanami, lepszą jest, ale też i droższą. Konsumcja herbaty w samych Chinach wynosi 300 milionów funtów; na całym zaś Wschodzie Azji 500 milionów funtów. Do Europy z portów Chińskich wywozi się co rok około 50 milionów funtów.

Oprócz herbaty czarnej i zielonej, jest jeszcze trzeci gatunek, tak zwany „cegiełkowy“, który się robi z najgrubszych jej liści, z dodaniem łądy i korzonków od liści lepszych gatunków, zwilżonych i zlepionych krwią bydła lub owiec, a potem porzniętych w tabliczki, nakształt cegieł, i wysuszonych w piecu. Zwykła długość takich tabliczek albo cegiełek, wynosi 7 i pół cala długości, 3 cale szerokości, a 2 i pół cala grubości. Ludy koczujące Średniej Azji, Mongołowie, Buryjaci, i t. d., używają powszechnie tego rodzaju herbaty, gotując ją w wodzie lub mleku, i jedząc łyżkami jak zupę. Jest zaś ona tak poszukiwana, że służy, jak moneta, za środek zamiany w handlu, i nawet pomiędzy prywatnymi, a zaś Cesarze Chińscy zold swoim wojskom Mongolskim, opłacają nie w pieniądzach, ale w tych cegiełkach herbaty.

Szara da.

Pierwsza, jest trzecia druga, to prawda zbyt głośna,
Wszyscy zaś klasa ludzi, dla wszystkich nieznośna,
(Zeszyły Logogryf: Plewy.)

— **Przegląd Katolicki**, Nr 2, wyszedł z druku i zawiera: Konferencyjniści Francuzcy (dalszy ciąg); Apostołowie (dalszy ciąg); Korrespondencja; Kronika kościelna.

Swiezo sprowadzone z Zagranicy:

Artficyjalne Zębki sztuczne; przytem **Specyfiki roślinne**, wyleczające szybko i na długie lata wszelkie cierpienia zębów, nawet najbardziej popsutych, bez ich wyrwania. **Najnowszy sposób uleczenia słabości uszu i głuchoty**, oraz **Amour**, pomocne szczególnie do upiększenia każdej płci i w każdym wieku; **Palczyki do czyszczenia zębów**, są do nabycia za cenę bardzo względną, u **J. Neuman**, Dentysty Paryzkiego, obecnie mieszkającego na Krakowskim-Przedmieściu Nr 57 (nowy), w domu z figurą Matki Bożkiej, i także wprost figury N. Panny, w godzinach do 12ej z rana, i od 3ej do 5ej z południa, **gdzie zaraz o skutkach niezawodnych, każdy się przekona na praktyce, od 30stu lat renomowanej w Europie.** (Nr 11,463).

WAŻNA WIADOMOŚĆ

dla amatorów smacznego pieczywa.

Nowo-otworzona Piekarnia, przy ulicy Karmelickiej, pod Nr 2375d, poleca się względem Szan. Publiczności, wyborcem **Moskiewskiem pieczywem**, mianowicie ob-

warzankami i kołaczami, wyrabianemi przez umyślnie przybyłych z Moskwy piekarzy. Pieczywa tego można dostać codziennie dwa razy świeżego, rano i wieczorem, w Składach następujących: Ulica Marszałkowska: Nr 1379 w składzie młyna parowego i Nr 1373 dom Goldberga; róg Nowego Światu i Chmielnej, Nr 1259; Nowy Świat, Nr 1318, w składzie mąki Pana Głinojeckiego i Nr 1306 w piekarni Angielskiej; Wierzbowa Nr 614, wprost Teatru; Czysta, Numer 638; Miodowa, Nr 486b, dom Kronenberga; Senatorska, Nr 454; Bielańska Nr 609; Trębacka Nr 628, u P. Chrostowskiej; ulica Zakroczymska, Nr 1860, w Składzie Ruskich Towarów, jakoteż w samej Piekarni, pod Nr 2375d, przy ulicy Karmelickiej. Cena jednego kołacza mniejszego kop. 3, większego kop. 5, funt obwarzanków kop. 15. (804)

W Poniedziałek, t. j. dnia 16 (28) Stycznia o 11ej godzinie z rana, będą się sprzedawać przez licytację **dwadzieścia Konii**, wyrażerowanych z Warszawskiego Dywizjonu Żandarmów. — Sprzedaż odbywać się będzie w Rajtszolu, przy ulicy Królewskiej. (645)

TIVOLI

Dziś, to jest dnia 26go b. m., danym będzie **Wieczór tańczący**, w świeżo wyrestaurowanym lokalu **Tivoli**, przy ulicy Królewskiej, pod Nrem 1066 Ljt: K, o czym mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność. — W przyszłą Sobotę zabawa trwać będzie od godz. sej wieczorem do 5tej z rana, bilet wnijsia kop. 50, zaś w Niedzielę od godziny 6ej do 12ej, cena wejścia kop. 30. — Taż Sala może być także wynajmowana na **Wesela**. (Nr 20,745.)

MUZEUUM ANATOMICZNE

W HOTELU WILEŃSKIM, jeszcze czas krótki do obejrzenia, po niższej cenie.

Wejście od osoby tylko kop. 15.
A. KALLENBERG. (519.)

RESTAURACJA

w Resursie Obywatelskiej,

urządzoną została w oddzielnym Lokalu, w którym są wydawane codziennie **Śniadania, Obiady i Kolacje**; przyjmuje też wszelkie zamówienia tak w lokalu jakoteż i do domów, z całem nakryciem i usługą. (20,647.)

W mieście Gubernjalnem Petrokowie, niedaleko Kolei Żelaznej, jest z wolnej ręki do sprzedania

Dom massiv murowany,

o dwóch piętrach, parterze i suterrenach; oprócz tego oficy na także murowana i do tego Ogród, gdzie Bawarję można urządzić; Stajnie, Wozownie, dziedziniec obszerne brukowane. W domu tem jest Hotel z zajazdem. Szynk i oprócz tego mieszkańca familijnych obszernych pięć. — Nabyć można każdego czasu w stosunku procentu po 7 od sta na czysto, a wiadomość w bufecie na Kolei w Petrokowie. (527.)

Skład Hurtowy i Częstkowy

WIN I DELIKATESÓW

przy ulicy Sto-Krzyżkiej i róg Szkolnej Nr 1328. Poleca się wszelkimi doborami **Win, Porteru i Piwa Angielskiego, Araków, Likworów zagranicznych, Oliwy, Sardynek, Marynaty, Pasztetów Strasburskich**. Zimnych i gorących **Przekąsek** w każdej porze dostać można.
F. SPRINGER. (775.)

Ostatnie Wiadomości.

Rząd Turecki nie zaniedbuje środków, wzmacniających jego stanowisko militarne. Pasza Belgradu otrzymał dowództwo nad wszystkimi wojskami, stojącymi w dawnej Serbji i Bosnii, oraz powołano baszybuzuków w tych prowincjach. Drugi korpus Turecki zbiera się pod Klek, na granicy Czarnogórskiej, a trzeci skoncentrowany jest w Tessalji, gdzie również rozdano broń Mahometanom. Ale i domyślni przeciwnicy Turcji nie pozostają bezczynnymi. W Serbji zbroją się nieustannie, toż samo ma miejsce w Epi-rze i Tessalji, słowem od Dunaju i Sawy do Pindu, słycać gwar wojenny, i lada wypadek może dać hasło do walki, podobnej tej, jaka się toczy na Kandji.

Z Konstantynopola donoszą, 23go b. m., że powstanie Kandjockie zupełnie zostało przytłumione, i że ochotnicy broń złożyli. 1,200 z nich już przewieziono do Piraeus, a 600 jeszcze oczekuje na przewóz, na wyrzeżu. — Są to raporta Tureckie; znajdując one jednak pewne potwierdzenie w depeszy z tejże daty z Aten, zawiadamiającej, iż 400 ochotników przybyło z Kandji do Piraeus na parostatku Francuzkim, eskortowanym przez Turecko-Egipski okręt wojenny.

W Paryżu niedowierzają szczeroci reform, z powodu pozostawienia przy urzędach wielu reakcyjnych Ministrów. — „France” i „Patrie” zaprzeczają pogłoskom o wybuchu zaburzeń w Hiszpanji. „France” zaprzecza również wieści o pożyczce. — „Etendard” utrzymuje, że Sułtan nie jest przeciwny udzielaniu Kandjotom autonomicznej administracji.

Cesarz Austrjacki przyjmował adres Sejmu Węgierskiego, dotyczący organizacji armji. W odpowiedzi na przemowę przywódców deputacji, Monarcha wynurzył nadzieję, że reskrypt, który wkrótce wydanym będzie, usunie obawy wypowiedziane w adresie. Zarazem Cesarz oznajmił gotowość spełnienia życzeń kraju, jak skoro powiedzie się przez wzajemne zaufanie, usunąć trudności, stojące na przeszkodzie utworzenia odpowiedzialnego Ministerstwa Węgierskiego. (Nordd. Schl. Ztg.)

Wiadomości Telegraficzne.

Bern, 25go Stycznia. — Rząd Austrjacki oświadczył gotowość do zawarcia traktatu handlowego z Szwajcarją.

Karlsruhe, 25go Stycznia. — Przystąpiono do Stuttgardzkiej konferencji Państw Południowych Niemieckich, względem ustanowienia stałych zasad do jednokowej organizacji obrony krajowej.

Paryż, 25go Stycznia. — Poseł Nadzwyczajny Grecji, przedstawił memoriał, w którym żąda wcielenia Kandji do Wypu Cykladzkich, a części Tessalji do Grecji. — Karam na Francuzkim okręcie opuścił Syryę. — „France” odwołuje jako niezasadnione pogłoski o zamachu na Króla Włoskiego.

Nauczyciel Tańców Salonowych PIOTR ŚLIZYŃSKI,

podaje do wiadomości publicznej, że wyucza 6ciu Tańców najpotrzebniejszych w dwudziestu kilku lekcjach, osoby, które wcale nie tańczyły i nigdy się nie uczyły i to do lat 50ciu wieku, z zastosowaniem nauki do każdego wieku osoby. Kto sobie życzy korzystać z takowej nauki, zgłosić się zechce pod Nr 11 przy ulicy Sto-Jańkiej na 1m piętrze w oficynie. (736)

OSTRYGI OSTENDZKIE wyborowe, codziennie świeże w Handlu Win i Delikatosów, Sowińskiego i Szulca, dawniej E. Koelichen, przy rogu ulic Długiej i Przejazd. (19,239.)

OSTRYGI wyborowe, **Ostendzkie i Holsztyńskie** z Flensburga, nadchodzą codziennie do Składu Win i Delikatosów A. Bocquet, w Gmachu Teatralnym. (16,914)

TEATR WIELKI.
Dzisiaj, *Dziesięć Cór*. — *Wesele w Ojcowie*. — *Jutro, Faust*, przez Artystów Włoskich. Abonament zawieszony.

TEATR ROZMAITOSCI.
Dzisiaj, *Żydzi*. — *Jutro, Żony uczonych*. — *Morderca*. — *Jutro, w Salach Redutowych druga MA-SKARADA.*

RESURSA OBYWATELSKA. — Codziennie Koncert Orkiestry Bilsego. — Początek o g. 7ej wieczorem.

Dzisiaj, to jest dnia 14 (26) Stycznia 1867 r., w **KASKADZIE** za rogatkami Marymonckimi urządzony zostanie

BAL OBYWATELSKI.
Na zabawę tę, wprowadzone być mogą kobiety, byleby tylko mężczyzna, nabywający bilet i wprowadzający takową bezpłatnie, znany był osobicie Gospodarzowi lub innym gościom. Osoby pragnące być na tej zabawie, przepuszczane będą przez rogatki, za okazaniem li tylko Xiążeczek Legitymacyjnych, lub innych dowodów. Dla dogodności zaś, zostały zamówione omnibusy, które z placu Kraszińskiego do Kaskady kursować będą wieczorem, za opłatą po kop: 20 od osoby do Kaskady i kop: 20 z powrotem. Bal rozpocznie się o godzinie 9ej w wieczór, przy doborowej orkiestrze. Kuchnia jest prowadzoną przez uzdolnionego kuchmistrza a trunki z najpierwszych handlów posiada. — **K. Wagner.** (452).

Szlichtada do Kaskady.
Jutro od godziny 3ej z południa, grać będzie doborowa Orkiestra. — Omnibusy kursować będą z placu Kraszińskiego do Kaskady, od Osoby po kop: 20 i napowrót po kop: 20. **K. Wagner.** (807.)

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.
Dnia 26 Stycznia 1867 r.

Monety i Papiery:		Żądano		Płacono	
		Ruble i Kopejki sr:			
Pół imperjały rosyjskie rs. 6 k. 10.					
Dukaty holenderskie rs. 3 k. 50.					
Oblię skarbowe 100 rs., (oprócz kup.)		73	50	—	—
Listy zast: 3 okresu, I. s., za rs. 100.		80	83	—	—
Listy zast: 3 okresu, II. s., za rs. 100.		74	67	74	33
Listy likwidacyjne, za rs. 100		60	—	59	67
Nowa Ros: pożyczka prem: z r. 1865,		107	50	107	—
„ „ „ z r. 1866,		106	25	—	—
Bilety Banku Cesarstwa		—	—	—	—
Akcje Drogi żel: War.: Wied: za szt.,		—	—	—	—
Akcje Drogi żel: Warsz.: Bydgoskiej,		55	25	—	—
Akcje Głow: Tow: Ros: Drog żelaznuj,		—	—	—	—
Akcje Drogi żelaznej Warsz.: Teres:		88	50	—	—
Akcje Fabryczno-Łożdzkie		—	—	—	—

Wartość kuponu bież: od Listów zas: od rs. 100, rs. — k. 37 1/2.
Od Listów likwidacyjnych k. 62 1/2.

Ceny Targowe Warszawskie. — D. 25 Stycznia płacono: Za korzec pszenicy od rs. 6 kop. 80 do rs. 7 k. 65; żyta od rs. 4 kop. 30 do rs. 4 k. 95; owsa od rs. 2 kop. 70 do rs. 2 kop. 85; gryki od rs. 3 kop. 60 do rs. 4 k. —; kartofli od rs. 2 k. — do rs. 2 k. 10.

Okowity płacono dnia 25 Stycznia, za wiadro od rs. 3 k. 79, do rs. 3 k. 87; za garn. od rs. 1 kop. 23 1/2 do rs. 1 k. 26.